

RETNINGSLINJER FOR BEHANDLING AV SØKNADER OM DISPENSASJON ETTER LOV OM MOTORFERDSEL OG NASJONALE FORSKRIFTER

Veiledning for saksbehandlere og dispensasjonsutvalg (DUV)

Vedtatt av kommunestyret den 16.06.05 i sak 38/05

HJEMMEL DIREKTE I LOVEN (ingen saksbehandling)

A. Tillatelse med hjemmel direkte i loven § 4

- Rednings-, oppsyns- og tilsynstjeneste. Motorferdsel er tillatt i forbindelse med politi-, ambulanse-, brann- og redningstjeneste og oppsyns- og tilsynstjeneste § 4a
- Offentlig post- og teletjeneste § 4b
- Transport til faste bosteder og i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæringen § 4c
- Forsvaret § 4d
- Offentlige veger og anlegg § 4e
- Rutetransport § 4f

B. Kjøring på barmark § 2

- Formål som nevnt i lovens § 4 første ledd, § 2a motorferdsel er tillatt i forbindelse med en rekke angitte nytteformål etter lovens § 4.
- Transport ved jakt er tillatt i forbindelse med transport av jaktutbytte § 2b
- Offentlig oppsyns- og tilsynstjeneste § 2c
- Nødvendig transport i forbindelse med fiskekultiveringstiltak i offentlig regi § 2d
- Nødvendig transport i forbindelse med anlegg og drift av veger og større anlegg § 2e

C. Kjøring på vinterføre § 3

- Formål som nevnt i lovens § 4 første ledd og § 3a.
- Opparbeiding og preparering av skiløyper/lysløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser
- Andre formål som nevnt i forskriften § 2 og § 3b. Kjøring på vinterføre er tillatt til alle formål der kjøring på barmark er tillatt så fremt beitende rein ikke forstyrres.
- Turistanlegg som ikke har brøytet bilveg. Bestemmelsen gir hjemmel for transport av varer, gods og personale og i noen grad av gjester til overnattingssteder som ligger langt unna veg, dersom transporten er nødvendig for å opprettholde driften av stedet § 3f
- Motorkjøretøy på vinterføre kan nyttes til transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk til bygging i samsvar med byggetillatelse § 3d
- Vedtransport fra egen eiendom til fast bopel, samt etter utvisning fra skogforvaltningen § 3g

D. FØLGENDE SAKER ETTER § 5 I NASJONAL FORSKRIFT FOR BRUK AV MOTORKJØRETØY I UTMARK OG PÅ ISLAGTE VASSDRAG PÅ VINTERFØRE DELEGERES TIL RÅDMANNEN:

Funksjonshemmede § 5b

Det gis tillatelse til bruk av snøscooter for varige funksjonshemmede. Det stilles krav om at gyldig legeerklæring eller parkeringstillatelse for forflytningshemmede er framlagt. Det må framgå av legeerklæringen at søker ikke kan ferdes til fots i utmark.

Da man i Finnmark har et omfattende løypenett som utgjør et godt tilbud også for funksjonshemmede, bør dispensasjon utover dette begrenses til transport til hytta eller til enkelte andre lokaliteter som det er naturlig å gi dispensasjon til (spesielle fiskevann o.l.). Søknaden må være vedlagt kart fra søker hvor det er inntegnet traseer det søkes for å kjøre etter.

For funksjonshemmede personer som har søkt tidligere år kan man finne evt. kopi av parkeringstillatelse på tidligere søknad.

Det gis tillatelse til bruk av snøscooter for kjøring av funksjonshemmede barn i forbindelse med vinteruka på skolen.

Personer på grunn av alder eller midlertidig sykdom går ikke under bestemmelsen (§6).

Hytte/gamme § 5c

Det kan gis dispensasjon til hytte-/gammeeier (omfatter eierens nærmeste familie, som ektefelle/samboer og barn) for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte, der hytta/gammen ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg. Hyttas gårdsnummer/bruksnummer og evt. festenummer på gamme, bør oppgis for å unngå at det gis dispensasjon til ulovlige byggverk. Dispensasjonen kan gis inntil 3 år av gangen.

Det gis tillatelse til kjøring fra hytter i hyttefelt til godkjente snøscooterløyper etter godkjent tilknytningsløyper og til nødvendig transport av vann til hytte/gamme.

Er det behov for *ren persontransport*, for eksempel på grunn av alder eller helse, må det søkes etter § 6.

Motorferdsel og hogst § 5e

Vedseddel gjelder som tillatelse til nødvendig transport av ved.

E. FØLGENDE SAKER BEHANDLES ETTER §§ 5 OG 6 I NASJONAL FORSKRIFT FOR BRUK AV MOTORKJØRETØY OG I LOV OM MOTORFERDSEL I UTMARK OG VASSDRAG DELEGERES TIL DISPENSASJONSUTVALGET:

Ervervskjøring med snøscooter § 5a

§ 5a gjelder ervervskjøring med snøscooter og er en sentral bestemmelse. Bestemmelsen nevner hva slags type transport som kan være aktuelt utover det som er tillatt etter § 3.

Utmarksnæring § 5d

Fastboende kan ha behov for motorisert transport i forbindelse med utmarksnæring. Det må dreie seg om ren næringsmessig virksomhet, for salg og videreforedling. Drift av utleiehytter, herunder nødvendig tilsyn med og transport av gjester til hyttene. Nødvendig transport i forbindelse med næringsmessig jakt og fiske.

Det kan gis tillatelse til bruk av motorkjøretøyer for innhenting av materialer i forbindelse med duodji-virksomhet.

Kommunen bør kreve dette dokumentert ved framleggelse av næringsoppgave.

§ 6:

Jakt, fangst, fiske og bærsanking

Det gis tillatelse til bruk av motorkjøretøy på barmark og vinterføre i forbindelse med transport av utstyr til jakt, fangst, fiske og bærsanking. Det settes som vilkår at eksisterende registrerte kjørespor skal benyttes.

Begrunnelsen for å tillate bruk av motorkjøretøy på barmark i forbindelse med jakt, fangst, fiske og bærsanking er at denne formen for høstinga av utmarksressurser har støtt i en særstilling i Karasjok fra gammelt av. Det har tradisjonelt vært en del av husholdningenes mat øking og økonomi, enten i form av eget konsum eller ved salg.

Det gis tillatelse til bruk av luftfartøy for transport av utstyr i forbindelse med elgjakt.

Jaktleder står som søker, jaktfeltet oppgis. Hver jakt sesong utarbeides det liste over godkjente jaktlag.

Tillatelse i forbindelse med molteplukking gis i perioden 20. juli til 31. august.

Lisensjakt på jerv er hjemlet i viltlovens § 12. Det kan gis dispensasjon til et fåtall turer for utlevering av åte. Trase og plassering av åte må angis i dispensasjonssøknaden. Vedtaket skal være tilstrekkelig undersøkt og skal begrunnes slik at det lar seg prøve i ettertid.

Viltloven forbyr bruk av motorkjøretøy, herunder snøscooter, til forfølgning og lokalisering av vilt.

Transport til hytte/gamme

Det kan gis tillatelse til transport av gjenstand som er for tung til å fraktes på annen måte enn med motorkjøretøy. Transport med barmarkskjøretøy til hytte bør det som hovedregel ikke gis tillatelse til. Det gis ikke tillatelse til persontransport.

Transport av bevegelseshemmede/funksjonshemmede – følgescooter

Argumentet om følgescooter som sikkerhet avvises. Dersom det anses som uforsvarlig å la den funksjonshemmede ferdes alene, bør vedkommende bli kjørt av andre.

Funksjonshemmede med egen dispensasjon trenger ikke å kjøre selv, men må være med på scooter eller slede.

Behovet for følgescooter kan dekkes ved at den funksjonshemmede legger sin rekreasjonskjøring til det åpne løypenettet, hvor han/hun kan ha med et fritt antall følgescootere.

Massemedia

Det kan gis tillatelse til bruk av motorkjøretøy for media på reportasjeoppdrag. Tillatelsen gis for enkeltoppdrag, ikke generelt.

Motorsport

Trenings- og konkurransekjøring i forbindelse med motorsport kan det gis tillatelse til dersom det dreier seg om begrensede arrangementer eller kjøring på terrengbane som er godkjent i reguleringsplan.

Begrensede arrangementer i idrettslig regi vil kunne avholdes, for eksempel snøscooterløp eller motorsykkelcross. Kommunen setter vilkår om hvor arrangementet skal foregå og til hvilket tidspunkt. Det forutsettes at det er innhentet uttalelse fra Områdestyret for reindrift i Øst-Finnmark, etter at Områdestyret kan sette forbud mot slike arrangement etter § 28 i Lov om reindrift.

Transport og trekkredskap av hangglider

Det gis ikke tillatelse for transport og opptrekk i forbindelse med hanggliding.

Reiselivssammenheng, snøscootersafari, skiløyper

Uten nærmere søknad kan snøscooter nyttes til ”transport som er nødvendig for drift av turistanlegg som ikke ligger til brøytet bilveg”.

Det gis ikke tillatelse til snøscooterkjøring i forbindelse med scootersafari, med unntak av kjøring etter fast trase mellom elva, overnattingssted og nærmeste snøscooterløype i forbindelse med næringsvirksomhet.

Preparering av hundespannløyper

Det gis tillatelse til preparering av hundespannløyper i forbindelse med turisttransport og idrettsarrangement.

Om reglene for motorfartøy og luftfartøy

Etter lovens § 4 er ferdsel med motorfartøy som utgangspunkt tillatt på innsjøer som er 2 kvadratkilometer eller større, på elvestrekninger, og på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer dersom disse inngår som en del av et farbart vassdrag. På mindre vassdrag enn 2 kvadratkilometer og på elvestrekninger som ikke inngår som en del av et farbart vassdrag, gjelder lovens forbud. Bruk av motorfartøy på slike vassdrag kan det gis tillatelse til gjennom forskrifter etter lovens § 5b eller ved enkelttillatelse etter § 6.

Det kan gis tillatelse til bruk av luftfartøy for transport av funksjonshemmede. Søker må framlegge dokumentasjon på funksjonshemmingen i form av legeerklæring eller parkeringstillatelse.

Det kan gis tillatelse til bruk av luftfartøy for enkeltturer for transport av utstyr til egen hytte/gamme dersom det foreligger et reelt transportbehov.

Bruk av snøscooter på åpent vann

Det er ikke tillatt å bruke snøscooter på åpent ferskvann, elv og sjø.

Forskning/mineralleting

Der undersøkelser eller registreringer skjer etter oppdrag fra forskningsinstitusjon, er det nødvendig å søke om tillatelse til nødvendig motorferdsel. Eksempler på instanser som søker slik tillatelse: Universitetet i Tromsø, NIJOS (Norsk Institutt for Jord og Skogkartlegging), NIVA (Norsk Institutt for Vannforskning) NINA/NIKU, Samisk Høgskole.

Det kan gis dispensasjon til leting etter mineralske ressurser og annen nødvendig transport av utstyr etter eksisterende løypetrase, der kommunen finner det samfunnsnyttig.

F. § 7: FELLES FOR DISPENSASJONER ETTER §§ 5 OG 6

Forskriftens § 7 gir regler som er felles for dispensasjoner etter §§ 5 og 6. Det fremgår av paragrafen at det kan settes vilkår for dispensasjoner. Det bør settes vilkår som kan redusere ulempene og skadene for naturmiljø og mennesker, for eksempel ved bruk av vilkår som kanalisere motorferdselen til bestemt tid og sted. Dette vil også lette arbeidet for politi/oppsynsmyndighet i deres kontrollarbeid.

For alle dispensasjoner etter forskriftens §§ 5 og 6 bør det settes vilkår om at tillatelsen skal gjelde et bestemt tidsrom. Det kan unntaksvis gis tillatelser for lengre perioder, for eksempel kan det for kjøreførmål som strekker seg over flere år og som det ikke er tvil om berettigelsen av, gis tillatelse for flere år om gangen. Dispensasjonen bør under ingen omstendigheter gjelde for et lengre tidsrom enn fem år.

Det kan også settes vilkår om at kjøringen skal følge bestemte løyper eller trase`er. Dette bør gjøres for å konsentrere den nyttetransporten som skal aksepteres, slik at den er minst mulig til skade og sjenanse for naturen, miljøet og friluftslivet samt reindriften. Dispensasjon og vilkår må utformes slik at de er kontrollerbare for politi og oppsyn. Tillatelsen skal være skriftlig og skal medbringes under transport. Det er uttrykkelig fastsatt at tillatelse etter §§ 5 og 6 skal vises fram på forlangende av politi eller oppsyn.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen. Bestemmelsene om begrunnelsesplikt og klagefrist og de øvrige bestemmelsene om klage i forvaltningsloven kommer til anvendelse. Vedtaket skal grunngis både når det gis dispensasjon og ved avslag. Når det gjelder begrunnelsens innhold, vises det til forvaltningslovens § 25.

G. GENERELT OM BEHANDLING AV SØKNADER

Registreringsnummer

Registreringsnummer på kjøretøy skal oppgis i søknaden så langt det er mulig.

Kart

Egne kart vil forenkle saksbehandlingen og disse kartene benyttes ved inntegning av trase.

Dispensasjonssøknad for elgjakt

Søknad om dispensasjon for elgjakt skal inneholde: Navn på jaktlaget, navn på jaktleder, medlemmenes navn, kjøretøy, kart over kjøretrase og leirsted.

Det vil ikke bli gitt dispensasjon til enkeltmedlem.

Enkeltøknad for elgjakt

Når en enkeltperson søker dispensasjon i forbindelse med elgjakt skal det kreves legeerklæring eller evt. annet dokumentasjon for behov for personlig dispensasjon.

Etter 5. mai

Det kan gis tillatelse til motorferdsel i tidsrommet 5. mai - 30. juni dersom søker påviser særlige behov. Særlige behov kan være frakt av materialer til hytte, opprydding etter vinterens rekreasjonsturer, transport for funksjonshemmede.

Kommunen vurderer søknaden og sender den til fylkesmannen. Det er fylkesmannen som har vedtaksmyndighet for slike saker.

Møter i dispensasjonsutvalg

Saker som ikke er delegert til administrasjonen behandles i dispensasjonsutvalg. Det skal føres møteprotokoll og møteplan utarbeides. Dispensasjonsutvalgs myndighet kan ikke subsidières/delegeres til utvalgets leder eller enkelt medlemmer i utvalget.

Saksbehandlingen

En sak skal forberedes og avgjøres uten ugrunnet opphold, jfr. Forvaltningslovens § 11a. Hvis saksbehandler ser at saken vil ta lengre tid enn parten har grunn til å regne med, skal saksbehandleren snarest mulig gi melding om dette, oppgi grunnen til forsinkelsen og opplyse om når saken kan ventes avgjort. I saken som gjelder enkeltvedtak skal det gis foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvares innen en måned etter at den er mottatt. Vedtak skal alltid begrunnes. Ved avslag skal det påføres klageadgang.

Rapportskjema

Opparbeidet rapportskjema gis til alle som har søkt dispensasjon for **sommerhalvåret**. Kommunen arkiverer skjemaene til mulig framtidig behandling.

BEGRUNNELSER FOR VEDTAK:

§5 i Nasjonal forskrift:

- Søknaden avslås da Karasjok kommune ikke ønsker å innføre ervervskjøring. Vedtaket er gjort under henvisning til § 5a i nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.
- Søknad innvilges som omsøkt. Dispensasjonen gjelder for tidsrommet ____. Vedtaket er fattet med hjemmel i § 5b i nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. (Dersom tillatelsen gjelder flere år, påføres tidsrommet på WinSak under fane for kommentar, og søker gjøres oppmerksom på det generelle motorferdselforbudet 5. mai - 30. juni.)
- Det gis tillatelse som omsøkt for frakt av bagasje/utstyr etter trasé som vist på kart. Dispensasjonen gjelder for tidsrommet ____. Vedtaket er fattet med hjemmel i § 5c i nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.
- Det gis tillatelse som omsøkt for transport av ved. Dispensasjonen gjelder for tidsrommet ____. Vedtaket er fattet med hjemmel i § 5e i nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.

§6 i Nasjonal forskrift:

- Alle vedtakene påføres teksten: Vedtaket er fattet med hjemmel i § 6 i motorferdselloven/Vedtaket er fattet under henvisning til § 6 i motorferdselloven.
- Søknaden avslås da formålet er rekreasjonstur. Det anses ikke som en særlig grunn, og det er dermed ikke hjemmel i motorferdselloven for slik ferdsel.
- Søknaden innvilges som omsøkt for transport av utstyr i forbindelse med elgjakt. Dispensasjonen gjelder for tidsrommet ____. Formålet anses som en særlig grunn. Kommunen ser viktigheten av at elgjakta gjennomføres som planlagt, og at fellingskvoten blir felt. Det antas å forenkle jakta at luftfartøy kan benyttes for transport som omsøkt. Det gjøres samtidig oppmerksom på viltlovens bestemmelse om at det er forbudt under jakt å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy til forfølgning av vilt eller avledning av viltets oppmerksomhet fra jegeren, eller til lokalisering av vilt utenfor vei.
- Søknaden avslås da formålet ikke anses som en særlig grunn, og det er dermed ikke hjemmel i motorferdselloven for slik ferdsel. Formålet er knyttet til rekreasjon. Selv om det gjelder eksisterende løype for motorferdsel, medfører det økt motorisert ferdsel og en fare for folk i løypa.
- Søknaden innvilges som omsøkt for transport for funksjonshemmede. Formålet anses som en særlig grunn. Funksjonshemmede har ikke samme mulighet til ferdsel i utmark som funksjonsfriske dersom det ikke er anledning til å benytte motorisert transport.

Dispensasjonen gjelder for tidsrommet

- Søknaden innvilges som omsøkt for transport for funksjonshemmede og transport av utstyr i forbindelse med helsesportsuka. Formålet anses som en særlig grunn. Funksjonshemmede har ikke samme mulighet til ferdsel i utmark som funksjonsfriske dersom det ikke er anledning til å benytte motorisert transport. Helsesportsuka er et positivt tilbud for funksjonshemmede og gir et tilbud om friluftsliv til noen som sjelden har denne muligheten. Dispensasjonen gjelder for tidsrommet
- Søknaden avslås da formålet ikke anses som en særlig grunn, og det er dermed ikke hjemmel i motorferdselloven for slik ferdsel. Formålet er knyttet til rekreasjon. Selv om det gjelder eksisterende løype for motorferdsel, medfører det økt motorisert ferdsel og en fare for folk i løypa.
- Søknaden avslås da formålet ikke anses som en særlig grunn, og det er dermed ikke hjemmel i motorferdselloven for slik ferdsel. Øvelsesflygingen kan skje i områder åpne for ferdsel med luftfartøy.
- Søknaden innvilges som omsøkt for transport av utstyr i forbindelse med forskningsoppdrag. Formålet anses som en særlig grunn. Det er av samfunnsmessig betydning å få gjennomført slike undersøkelser. Dispensasjonen gjelder for tidsrommet